

Tenisky nejsou jen obyčejné sportovní boty, ale jak sám název napovídá, šlo předně o boty na tenis, který byl společně s šermem – svým nejbližším příbuzným – vůbec prvním sportem, jehož provozování vyžadovalo zvláštní obuv.

Biskup Edmund Lacey z anglického Exeteru tuto hru roku 1451 definoval s týmž potlačovaným hněvem, s jakým se matka zmiňovala o mých neustále se rozpadajících converskách z mládí. V jeho veřejných prohlášeních se slovo „*tenys*“ – psáno v lidové podobě – pojí s větami majícími nakyslou vůni soudních spisů: *Ad ludum pile vulgaritem tenys nuncupatum, prophanis colloquiis et iuramentis, vanis et sepissime periuriis illicitis, sepius rixas*, neboli míčovou hru plebsem zvanou tenis, často provázejí světské rozhovory a nadávky, marná a nehodná křivácká svědectví, mnohdy i rvačky.

V exeterském kolegiálním kostele Panny Marie využívala skupinka noviců k hraní zápasů proti místním jinochům zastřešený prostor křížových chodeb. Tehdejší tenis byl mnohem divočejší, halasnější než dnes: jedni útočili, druzí bránili, hrálo se bez sítě i bez čar, body se získávaly s pomocí drápanců i kousanců, a sice vstřelením míče do kapsového otvoru ve zdi. Jelikož se jednalo o sport vymyšlený středomořskými mnichy, nesl v sobě spasitelské konotace: útočili andělé, bránili ďáblové. Byla to otázka smrti a záhrobního

života. Míček byl alegorií ducha, který se na cestě mezi dobrem a zlem snaží proklouznout do nebe, přičemž poslové pekla mu nadbíhají. Alegorií duše rozervané jako moje tenisky.

Bouřlivák Michelangelo Merisi da Caravaggio, barokní malíř a velmi vášnivý hráč tenisu, strávil konec života ve vyhnanství kvůli tomu, že po něm na dvorci zůstal protivník se zabodnutým mečem v těle. Ulice, v níž se zločin odehrál, se na paměť události dodnes jmenuje „*via della pallacorda*“, tedy „*ulice provazu a míčku*“. V Římě byl odsouzen k trestu smrti stětím a jako psanec žil dlouhá léta na útěku mezi Neapolí, Sicílií a Maltou. Mezi jednotlivými obrazy na zakázku maloval děsivá plátna s námětem poprav, kdy jako předlohu státých hlav použil svou vlastní. Zasilal je papeži či příslušným zmocněncům jako výraz oddanosti a doufal, že tím získá milost. Jeho samotného později, ve věku osmatřiceti let, pobodal na toskánské pláži v Porto Ercole nájemný vrah z řad maltézských rytířů. Mečem a dýkou sice Caravaggio vládl stejně mistrně jako štěpci a tenisovou pálkou, ale stížen otravou olovem a halucinacemi v důsledku sifilidy neměl šanci se bránit. *Sepius rixas*. To už byl omilostněn a mířil konečně zpátky do Říma.

Před lety jsem se účastnil jednoho ze tří set tisíců knižních veletrhů, které se v hispánském světě konají týden co týden. Jednomu místnímu literárnímu kritikovi jsem přišel tak nesnesitelný, že si na mou adresu nedokázal odpustit šířavou kritiku. Jelikož neměl čas, anebo tolik potřebnou energii, aby knihu přečetl a následně rozcupoval, zveřejnil na svém blogu článek: „*Jak se opovažuje před nás předstoupit v takto ošuntělých teniskách!?*“ *Vanis et sepissime periuriis illicitis!*

To, že se lidé, kteří se cítí být ztělesněním jakéhokoli druhu autority, navázejí do tenisu, potažmo tenisek, je normální. I já sám se často obouvám do adidasek svého dospívajícího

cího syna, a přitom stav mých tenisek není o nic lepší. Lpíme na nich do té doby, než začne pršet a chůze v nich se promění v utrpení. Osoby ve vůdčím postavení je však nenávidí, protože vůči jejich záměrům jsou zcela nepropustné.

V úvodním dějství britské renesanční komedie *Eastward Ho* na jeviště vstoupí sluha jménem Quicksilver, je zahalený do pláště a na nohou má trepky – kecky s podrážkou ze silné vlny, které jsou prvním předchůdcem našich tenisek. Pán v tom spatřuje znamení pokleslosti a celý znepokojený tím, že se chlapec řítí do světa vykuků, sázkařů a vrahounů, mu nadzdvihne plášť. Za jeho opaskem najde meč a tenisovou raketu. To máme další z řady autorit – matka, kritik, biskup, šéf –, která zásadní nedostatky druhého spatřuje v jeho sportovní obuvi.

Když kůže našich bot ztratí lesk, vezmeme je k obuvníkovi do správk, aby jim navrátil smutnou novotu obličej je po zákroku plastického chirurga. Tenisky jsou ovšem jedinečné kousky: nejdou spravit, jejich hodnota se odvíjí od jizev způsobených našimi špatnými kroky. Můj první pár conversek stihla náhlá smrt. Jednou jsem se vrátil ze střední a byly fuč, matka mi je vyhodila.

Nemyslím si, že je náhoda, že když v Mexiku hovoříme o něčí smrti, říkáme, že „*natáhl tenisky*“, že ho „*vynesli teniskama napřed*“. To jsme celí my, jsme v rozkladu, ztraceni. Nosíme tenisky. Putujeme od zla k dobru, od štěstí k odpovědnosti, od žárlivosti k sexu. Jsme duše poletující z jedné strany hřiště na druhou. A tohle je podání.